

Exam. Code : 108006

Subject Code : 1894

**B.A. (Honours) 6th Semester
ECONOMICS (Industrial Economics)
Paper—V**

Time Allowed—2 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt any **FOUR** questions. All questions carry equal marks.

1. What are different forms of ownership of firm ? What are their advantages and disadvantages ?
2. What are the different factors that determine market structure ? Explain them in detail.
3. Compare and contrast Weber and Sargent Florence theories of industrial location.
4. Explain briefly the theories of growth of the firm given in industrial economics. What are their respective constraints ?
5. Differentiate between short term and long term finance for any firm ? What are their various sources ?
6. Define advertising. What are its various types ? How advertising and profitability are related to each other ?
7. Differentiate between innovation and R & D. How they are related to market structure ?
8. Define industrialization. What are its employment implications ?

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਫਰਮ ਦੀ ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਕੀ ਹਨ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀ ਹਨ ?
2. ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਰਚਨਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ ? ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
3. ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵੇਬਰ ਅਤੇ ਸਾਰਜੈਂਟ ਫਲੋਰੈਂਸ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿਖੋ।
4. ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫਰਮ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
5. ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹਨ ?
6. ਵਿਗਿਆਪਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਵਿਗਿਆਪਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ?
7. ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਡੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ?
8. ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਿਰਤਾਰਥ ਕੀ ਹਨ ?

(Hindi Version)

नोट :— किन्हीं चार प्रश्नों का प्रयास करें। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

1. फर्म के स्वामित्व के विभिन्न रूप क्या हैं ? उनके फायदे और नुकसान क्या हैं ?
2. बाजार संरचना का निर्धारण करने वाले विभिन्न कारक क्या हैं ? उन्हें विस्तार से बताएं।
3. औद्योगिक स्थान के वेबर और सार्जेंट फ्लोरेंस सिद्धांतों की तुलना और इनके विपरीत लिखें।
4. औद्योगिक अर्थशास्त्र में दी गई फर्म के विकास के सिद्धांतों को संक्षेप में समझाइए। उनकी संबंधित बाधाएं क्या हैं ?
5. किसी भी फर्म के लिए अल्पावधि और दीर्घकालिक वित्त के बीच अंतर करें। उनके विभिन्न स्रोत क्या हैं ?
6. विज्ञापन को परिभाषित करें। इसके विभिन्न प्रकार क्या हैं ? विज्ञापन और लाभप्रदता एक-दूसरे से कैसे संबंधित हैं ?
7. नवाचार और आर एंड डी के बीच अंतर करें। कैसे वे बाजार की संरचना से संबंधित हैं ?
8. औद्योगिकीकरण को परिभाषित करें। इसके रोजगार निहितार्थ क्या हैं ?